

БОЛОВСРОЛЫН САЙД, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2025 оны 02 сарын 06 өдөр

Дугаар А/Б, А/37 Улаанбаатар хот

Эрүүл, аюулгүй сургууль арга хэмжээ,
хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө /2025-2028/ батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.24 дэх заалт, Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалт, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг, Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.1.14 дэх заалт, Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 01 албан даалгаврын 1, 12, 24.7 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Эрүүл, аюулгүй сургууль арга хэмжээ (2024-2028)-г нэгдүгээр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Эрүүл, аюулгүй сургууль арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллахыг Боловсролын ерөнхий газар /Т.Ням-Очир/, аймаг, нийслэлийн Боловсролын болон Эрүүл мэндийн газрын дарга нарт тус тус үүрэг болгосугай.

3. Сургуульд суурилсан эрүүл мэндийн хяналт, тандалтын цахим бүртгэлийн мэдээллийн сан бүрдүүлэх, хадгалах, баяжуулах, ашиглах үйл ажиллагааг үндэсний хэмжээнд зохион байгуулахыг Боловсролын яамны Цахим боловсролын газар /Т.Бат-Эрдэнэ/, Эрүүл мэндийн яамны Стратеги, төлөвлөлтийн газрын Эрүүл мэндийн мэдээлэл, цахим хөгжлийн хэлтэс /Э.Мягмар-Өлзий/-т тус тус үүрэг болгосугай.

4. Батлагдсан арга хэмжээ, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлыг жил бүрийн төсвийн төсөлд тусган батлуулах, санхүүжүүлэх арга хэмжээ авахыг Боловсролын яамны Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар /Б.Батцэцэг/, Эрүүл мэндийн яамны Санхүү, эдийн засгийн бодлогын газар /Э.Мөнхсүх/-т тус тус даалгасугай.

5. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг, Боловсролын яамны Салбарын хяналтын газар /Л.Төгсбаяр/ Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын газар /Энхболд/-т тус тус үүрэг болгосугай.

Боловсролын сайд, Эрүүл мэндийн
сайдын 2025 оны 02 дугаар сарын
06 өдрийн 0153 / 0137 дугаар
хамтарсан тушаалын нэгдүгээр
хавсралт

"ЭРҮҮЛ, АЮУЛГҮЙ СУРГУУЛЬ" АРГА ХЭМЖЭЭ
(2025-2028)

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 16 дугаар зүйлд "Монгол Улсын иргэн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, эрүүл мэндээ хамгаалуулах эрхтэй" гэж, Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуульд төрийн захиргааны төв байгууллага нь "Хүн амын эрүүл мэндийг дэмжих, аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг бодлого, үйл ажиллагаандаа тусгаж, хэрэгжүүлэхээр тус тус заасан байна.

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага (ДЭМБ)-аас "Сургуулийн эрүүл мэндийг дэмжих дэлхийн санаачилга"-ыг 1995 онд дэвшүүлж, сургуулийн сургалтын үйл ажиллагаа, эрүүл мэндийг дэмжих хөтөлбөрийг бэхжүүлснээр хүүхэд, өсвөр үеийнхэн, тэдний гэр бүл, сургуулийн ажилтны эрүүл мэндийг сайжруулахыг зорьсон. Эрүүл мэндийг дэмжигч сургууль нь эрүүл амьдрах, суралцах, ажиллах хүчин чадлыг тогтмол бэхжүүлэхийг онцолж, бие бялдар, нийгэм-сэтгэц, сэтгэл зүйн эрүүл мэндийн боловсролын үр дүнг сайжруулахад сургуулийн өөрийн боломжит нөөцөөр дамжуулан суралцагч, багш ажилтны эрүүл мэнд, боловсролыг дэмжих явдал гэж үзжээ. Энэхүү санаачилгыг өргөжүүлэхээр 2018 онд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны байгууллага (ЮНЕСКО) хамтран "Сургууль бүр эрүүл мэндийг дэмжигч сургууль болох" санаачилгыг дэвшүүлж, эрүүл мэндийг дэмжигч сургуулийн стандарт, шалгуур үзүүлэлтийг боловсруулж, стандартад суурилсан аргачлалаар улс орнууд хэрэгжүүлэхийг чухалчилсан.

Энэхүү санаачилгыг ЮНЕСКО дэмжин "Эрүүл мэнд, сайн сайхан байдлын боловсролын стратеги"-ээ шинэчлэн, "Сургуулийн эрүүл мэнд, сайн сайхан байдлыг дээшлүүлэх цогц аргачлалыг нэвтрүүлэхэд боловсролын салбар болон бусад оролцогч талуудыг дэмжсэнээр бүх суралцагчийн эрүүл мэнд, сургалтын үр дүнг дээшлүүлэхэд хувь нэмрээ оруулах" зорилгыг дэвшүүлсэн. Зорилгын хүрээнд гурван зорилтыг дэвшүүлсэн бөгөөд үүнд: 1) суралцагчийн бие бялдар, сэтгэцийн эрүүл мэнд, сайн сайхан байдлыг дэмжсэн сургуулийн эрүүл мэндийн тогтолцоог бүрдүүлэх; 2) Хүний дархлал хомсдолын вирус (ХДХВ), амьдрах ур чадвар, гэр бүл, хүний эрхийг багтаасан чанартай, жендэрийн тэгш байдлыг хангасан, бэлгийн цогц боловсролтой суралцагчийг бий болгох; 3) бүх хэлбэрийн хүчирхийлэл, дээрэлхэлт, ялгаварлан гадуурхалт, гутаан доромжлолт зэргээс ангид аюулгүй, оролцоот сурах орчныг бүрдүүлэх хэмээн тусгасан.

Эрүүл, аюулгүй сургууль арга хэмжээ нь суралцагчдад эрүүл, аюулгүй сурч боловсрох орчныг бүрдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээг үзүүлж, эрүүл амьдрах мэдлэг, ур чадварыг эзэмшүүлснээр тэдний эрүүл мэнд, сайн сайхан байдлыг дээшлүүлэх зорилготой бөгөөд эрүүл мэндийн болон боловсролын байгууллагын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлэх замаар хэрэгжүүлнэ.

Хоёр. Арга хэмжээний зорилго, зорилт

2.1.Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагч эрүүл, аюулгүй, ээлтэй орчинд сурч боловсрох, хөгжих, хамгаалуулах, эрүүл мэндийн үйлчилгээ авах нөхцөлийг бүрдүүлж, эрүүл амьдрах мэдлэг, үр чадварыг эзэмшүүлэн тэдний эрүүл мэнд, сайн сайхан байдлыг дээшлүүлэхэд оршино.

2.2.Арга хэмжээ нь дараах зорилтыг хэрэгжүүлэхэд чиглэнэ:

2.2.1.Эрүүл, аюулгүй сургуулийн эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох;

2.2.2.Суралцагч, багш, ажилтны эрүүл мэндийн боловсрол, мэдлэг, үр чадварыг дээшлүүлэх;

2.2.3.Сургуульд суурилсан эрүүл мэндийн хяналт, тандалтын цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэх;

2.2.4.Сургуульд эрүүл, аюулгүй, ээлтэй орчин бүрдүүлэх;

2.2.5.Сургуулийн эрүүл мэндийн үйлчилгээг бэхжүүлэх;

2.2.6.Оролцогч талуудын тэгш оролцоо, түншлэл, үр дүнтэй хамтын ажиллагааг эхлүүлэх.

Гурав. Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зарчим

3.1. Арга хэмжээний зорилтыг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална:

3.1.1.хүний эрхийг хүндэтгэсэн, хүүхдийн эсэн мэнд амьдрах, хамгаалуулах, хөгжих, оролцох эрхийг тэгш хангасан байх;

3.1.2.хүүхэд бүрт тэгш боломж олгосон, нэг ч хүүхдийг орхигдуулахгүй байх;

3.1.3.хувь хүний хэрэгцээ, ялгаатай байдалд тохирсон, уян хатан, соёлын болон жендэрийн мэдрэмжтэй байх;

3.1.4.хувийн мэдээллийг хамгаалсан, хүмүүнлэг байх;

3.1.5.гэр бүл, иргэн, төр, олон нийтийн оролцоо, хамтын ажиллагаа, хариуцлагад суурилсан байх;

3.1.6.хүүхдийн хөгжлийг дэмжих үйлчилгээ нь хүртээмжтэй, тогтвортой байх¹.

Дөрөв. Арга хэмжээ хэрэгжүүлэх хугацаа, зохион байгуулалт

4.1.Арга хэмжээг 2025-2028 онд хэрэгжүүлнэ.

4.2.Арга хэмжээний хэрэгжилтийг Боловсролын яам, Эрүүл мэндийн яам үндэсний түвшинд нэгдсэн удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллана.

4.3.Арга хэмжээ, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг 4.2-т заасан төрийн захиргааны төв байгууллагын манлайлал дор холбогдох яамд, агентлаг мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллана.

4.4.Нутгийн өөрөө удирдах болон захиргааны байгууллага, төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоо, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэн энэхүү арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд ерөнхий боловсролын сургуульд дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллана.

Тав. Арга хэмжээний санхүүжилт

5.1. Арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүжилтийг дараах эх үүсвэрээс бүрдүүлнэ:

- 5.1.1. улсын болон орон нутгийн төсөв;
- 5.1.2. гадаадын зээл, буцалтгүй тусламж;
- 5.1.3. олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт;
- 5.1.4. иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хандив, тусламж;
- 5.1.5. хуулиар хориглоогүй бусад эх үүсвэр.

Зургаа. Арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт

6.1 “Эрүүл, аюулгүй сургууль”-ийн үр нөлөөг дараах шалгуур үзүүлэлтүүдийг жил бүр дүгнэнэ.

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин				Мэдээллийн үзүүлэлтүүд		
			он	түвшин	2025 он	2026 он	2027 он	2028 он	Мэдээллийн эх сурвалж	Мэдээлэл цуглуулах арга	Мэдээлэл цуглуулах давтамж
1	Эрүүл, аюулгүй сургуульд зарцуулсан мөнгөн дүн	төгрөгөөр	2024	60.3 сая	Өмнөх оноос 10% нэмэгдүүлэх	Өмнөх оноос 10% нэмэгдүүлэх	Өмнөх оноос 10% нэмэгдүүлэх	Өмнөх оноос 10% нэмэгдүүлэх	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
2	Хүүхдийн төлөө орон нутгийн салбар зөвлөлийн дүрэмд "Эрүүл, аюулгүй сургууль" талаар зохицуулалт тусгасан аймаг, дүүрэг	хувь	-	-	50	70	90	100	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
3	Эрүүл мэндийн зөвлөл байгуулсан сургууль	хувь	-	-	50	70	90	100	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
4	Эмчээр хангагдсан сургууль	тоо	2024	537	565	593	621	651	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
	Сэтгэл зүйчээр хангагдсан сургууль	хувь	2024	42	55	65	80	90	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
	Хоол зүйчээр хангагдсан сургууль	хувь	2024	20	30	40	50	60	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
5	Хүүхдийн санал, гомдол, мэдээлэл хүлээн авах нээлттэй суваг бүрдсэн сургууль	хувь	2024	85	88	93	97	100	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
6	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг боловсрол эзэмшихэд дэмжлэг үзүүлэх "Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих танхим"-тай сургуулийн хувь	хувь	2023	30	35	43	50	60	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
7	Багш, ажилчдын эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдалт	хувь	-	-	75	80	90	100	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа
8	Сурагцагчийн амны хөндий-шүд цоорлын эрүүлжилт	хувь	2023	32.6	45.0	60.0	70.0	80.0	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа

9	Халдварт өвчин, хоолны хордлогын үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлын төлөвлөгөөтэй сургууль	хувь	2023	5.0	50	70	90	100	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа
10	Халдварт өвчний дэгдэлт бүртгэгдсэн сургуулийн тоо, өвчний төрлөөр	тоо	2023	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа
11	Сургуулийн орчинд хоолны хордлогын дэгдэлт бүртгэгдсэн сургуулийн тоо	тоо	-	-	0.0	0.0	0.0	0.0	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа
12	Сүрьеэгийн тохиолдол бүртгэгдсэн сургуулийн тоо (2 болон түүнээс дээш)	тоо	2024	30	30	25	20	15	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа
13	Сургуулийн орчинд бүртгэгдсэн осол гэмтлийн тохиолдлын тоо	тоо	2023	10123	9500	9000	8500	8000	ЭМЯ	Эрүүл мэндийн үзүүлэлт	Жилд нэг удаа
14	Сургуулийн орчинд бүртгэгдсэн хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн тохиолдлын тоо	тоо	-	-	Өмнөх оноос 10% бууруулах	Өмнөх оноос 10% бууруулах	Өмнөх оноос 10% бууруулах	Өмнөх оноос 10% бууруулах	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
15	Ундны цэвэр ус уух боломж бүрдүүлсэн сургууль	хувь	2024	40	50	60	70	80	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
16	Шүд угаах цэгтэй сургууль	хувь	2024	17	30	45	60	75	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа
17	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай сургууль	хувь	2024	80	85	90	95	100	БЯ	Боловсролын салбарын статистик	Жилд нэг удаа

ЭРҮҮЛ АЮУЛГҮЙ СУРГУУЛЬ АРГА ХЭМЖЭЭГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ 2025-2028 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Судья не вправе применять, отменять, изменять или изменять сроки исковой давности, а также сроки, в течение которых стороны могут обратиться в суд с иском.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	Стандартын шаардлага хангасан ямарч өрсөлдэж сургуулийн хувь	25	50 хувь	50 хувь	70 хувь	100 хувь	ЕБС, МТСБ	БГ, ЭМГ, ЗДТГ	
4.5 Сургуульд суралцаж эхлүүл 4.5.1-ийн үйлчилгээг гүйцэтгэх орчин бүтэцтэй	Шаварлага хангасан тулгаралтай орчинтой сургуулийн хувь Эрүүл мэндийн биет үзүүлэлт картлагдвалууныг хангасан сургуулийн хувь	-	15 хувь	30 хувь	60 хувь	70 хувь	ЕБС, МТСБ	БГ, ЭМГ, ЗДТГ	
		-	30 хувь	60 хувь	70 хувь	100 хувь	БЕГ, ЕБС, МТСБ	ЗДТГ, ЭМГ	
		-	15 хувь	30 хувь	50 хувь	70 хувь	ЕБС, МТСБ	ЗДТГ, БЕГ, ЭМГ	ОУБ, ИНБ
Зорилт 5. Сургуулийн эрүүл мэндийн үйлчилгээг бэхжүүлэх									
5.1 Биеийн бэлтгэлээр бүх сургуулийг хангаж болгох	2025-2028	Зөвхөн сургуулийн тоо	537	565 сургууль	593 сургууль	621 сургууль	651 сургууль	ЕБС, МТСБ	БГ, ЭМГ, ЗДТГ
5.2 Сэтгэл зүйлтий сургуулийн 2025-2028	2025-2028	Сэтгэл зүйлтий сургуулийн хувь	42 хувь	55 хувь	65 хувь	80 хувь	90 хувь		
5.3 Биеийн бэлтгэлээр бүх сургуулийг хангаж болгох	2025-2028	Модон зүйлтий сургуулийн хувь	20 хувь	30 хувь	40 хувь	50 хувь	60 хувь	БЯ, ЕБС, МТСБ	БЯ, ЭМР, ХАААХУЯ
5.4 Сургуулийн орчинд сурагчид, багш, ажилтан 4.10-ийн шаардлага, ажлаас тайлагд татай орчин бүтээгдэнэ	2025-2028	Эрүүл, шинэ тэжээллэг мод, үржснэр үржснэртэй сургуулийн хувь	-	40 хувь	70 хувь	100 хувь	100 хувь	ЕБС, МТСБ	ААН
5.5 Сургуулийн орчинд сурагчид, багш, ажилтан 4.10-ийн шаардлага, ажлаас тайлагд татай орчин бүтээгдэнэ	2025-2028	Хэрмү арга хэмжээтэй хэрмү хэрмү хэрмү сургуулийн хувь	-	50 хувь	70 хувь	90 хувь	100 хувь	ЕБС, МТСБ	
5.6 Сургуулийн орчинд өмнөх орчинд сурагчид үйл чилгээг 6.1-ийн шаардлага, ажлаас тайлагд татай орчин бүтээгдэнэ	2025-2028	Зөвхөн нэгэн сургуулийн хувь лэлтснэр өмнөх сургуулийн хувь дараахуулийн хангагдсан хувь	27.9 хувь	50 хувь	55 хувь	60 хувь	65 хувь	ЭМР, ХОСҮТ	ЗДТГ
		Зөвхөн нэгэн сургуулийн хувь татваргүй хэрмү дараахуулийн 1-80.6 хувь р тусгай хангагдсан хувь	81 хувь	82 хувь	83 хувь	84 хувь	85 хувь	ЭМР, ХОСҮТ	ЗДТГ
		Зөвхөн нэгэн сургуулийн хувь татваргүй хэрмү дараахуулийн 2-71.9 хувь р тусгай хангагдсан хувь	72 хувь	73 хувь	74 хувь	75 хувь	76 хувь	ЭМР, ХОСҮТ	ЗДТГ
		Сургуулийн орчинд эрмү, бүх төрлийн татваргүй сургуулийн хангагдсан бүх хэрмү хангагдсан хувь	-	80 хувь	90 хувь	100 хувь	100 хувь	ЕБС, МТСБ	ЗДТГ
		Сургуулийн орчинд эрмү, бүх төрлийн татваргүй сургуулийн хангагдсан бүх хэрмү хангагдсан хувь	-	80 хувь	90 хувь	100 хувь	100 хувь	ЕБС, МТСБ	ЗДТГ

[illegible]

Б.5	Боловсролын үнэмлэхний чанд үр дүнгүйн талаар санал, хүсэлт, гомдол, мэдээлэл хүлээн авах нээлттэй сүлжээг сургуулийн орчинд бий болгож хэрэг үргэж хянаж үзэхгүйгээр.	2005-2008	Хүлээн авсан, шийдвэрлэсэн асан, санал тоо Шиндээр гаргалад үүрдийн орчинд хянасан сургуулийн хуан		Хүлээн авсан, шийдвэрлэсэн асан, санал тоо 75 хуан	Хүлээн авсан, шийдвэрлэсэн асан, санал тоо 90 хуан	Хүлээн авсан, шийдвэрлэсэн асан, санал тоо 90 хуан	Хүлээн авсан, шийдвэрлэсэн асан, санал тоо 100 хуан	ЕБС МТӨБ, -	
-----	--	-----------	---	--	---	---	---	--	-------------	--